

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสีของเด็กก่อนวัยเรียน อายุ 4 – 5 ปี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนวัยเรียนของโรงเรียนอนุบาลวัดปรีดาภิเษก ชั้นอนุบาล 1 และ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี จำนวน 200 คน โดยแบ่งเป็น 2 ระดับอายุ คือ 4 ปี – 4 ปี 11 เดือน และ 5 ปี – 5 ปี 11 เดือน ระดับอายุละ 100 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 200 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มจากรายชื่อนักเรียนทั้งหมดให้ได้จำนวนตามที่กำหนดไว้ โดยยึดเกณฑ์ของอายุและเพศเป็นตัวกำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นิทานและภาพประกอบนิทาน

1.1 นิทานมีทั้งหมด 9 เรื่อง ซึ่งกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ 3 ชนิด ได้แก่

1.1.1 อารมณ์ทางบวก คือ อารมณ์สุข จำนวน 3 เรื่อง ซึ่งเนื้อหาของนิทานจะแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเนื้อเรื่องกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางบวก กับช่วงคำถาม

1.1.2 อารมณ์ทางลบ คือ อารมณ์โกรธและอารมณ์เศร้า จำนวน 6 เรื่อง ซึ่งเนื้อหาของนิทานแบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงเนื้อเรื่องกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางลบ ช่วงคำถามและ ช่วงเนื้อเรื่องสำหรับปรับสภาวะอารมณ์ของเด็กให้เป็นไปในทางบวก

1.2 ภาพประกอบนิทาน

1.2.1 เป็นภาพวาดลายเส้นสีดำ วาดลงบนกระดาษแข็งสีขาว ตามแนวขนาด A4

2. ชุดคำถามและแบบสอบถาม

2.1 ชุดคำถามมีทั้งหมด 3 ข้อ คือ

คำถามข้อที่ 1 ถามหลังจากเด็กฟังนิทานครั้งที่ 1 ของแต่ละเรื่องจบ

คำถามข้อที่ 1 คือ “หลังจากฟังนิทานเรื่องนี้แล้ว หนูรู้สึกอย่างไร และ ความรู้สึกของหนูตรงกับภาพใบหน้าใด”

คำถามข้อที่ 2 ถามหลังจากเด็กตอบคำถามข้อที่ 1 แล้ว

คำถามข้อที่ 2 คือ “ หนูคิดว่าสีใดที่ตรงกับความรู้สึกของภาพใบหน้าที่ หนูเลือก”

คำถามข้อที่ 3 จะถามหลังจากเด็กฟังนิทานจบทั้ง 3 เรื่อง

คำถามข้อที่ 3 คือ “ หนูชอบสีใดมากที่สุด ”

2.2 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 แบบสอบถามสภาวะอารมณ์ของเด็กหลังจากฟังนิทาน เป็นรูปวาดใบหน้าที่ลายเส้นสีดำ แสดงอารมณ์ 3 ชนิด ได้แก่ อารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า และ อารมณ์สุข ใช้สำหรับตอบคำถามข้อที่ 1

รูปแบบที่ 2 แบบสอบถามการเชื่อมโยงอารมณ์กับสี และความชอบสี เป็นแผนภูมิสีทั้งหมด 7 สี ได้แก่ กลุ่มสีสว่าง คือ สีฟ้า สีชมพู สีเหลือง สีแดง และกลุ่มสีมืด คือ สีน้ำตาล สีเทา และสีดำ ใช้ตอบคำถามข้อที่ 2 และ 3

3. ใบตรวจรายการคำตอบ (Check list) สำหรับผู้วิจัยใช้บันทึกคำตอบที่ได้ จากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล

การดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัย และนำเครื่องมือไปตรวจสอบคุณภาพโดยการหาค่าความตรง (Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ และหาค่าความเที่ยง (Reliability) จากการทำการศึกษานำร่อง (Pilot Study)
2. ก่อนการทดสอบจริง ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากทางโรงเรียน และสร้างความคุ้นเคยกับเด็กในแต่ละระดับอายุ
3. ช่วงการทดสอบจริง ผู้วิจัยทำการทดสอบเด็กเป็นรายบุคคลในมุมสงบ โดยผู้วิจัยจัดให้เด็กนั่งตรงข้ามกับผู้วิจัย การสำรวจเริ่มต้นขึ้นโดยผู้วิจัยพูดกับเด็กว่า " วันนี้ครูจะมาเล่นนิทานให้ฟัง แต่ก่อนจะฟังนิทานครูมีภาพมาให้เด็กลองทายดูว่าเป็นภาพอะไร " ผู้วิจัยตรวจสอบความพร้อมของเด็ก โดยนำแบบสอบถามรูปแบบที่ 1 เป็นภาพวาดใบหน้าแสดงอารมณ์ให้เด็กดูและให้เด็กบอกว่า ใบหน้านั้นกำลังรู้สึกอย่างไร และทำไมจึงรู้สึกเช่นนั้น เมื่อครบแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามรูปแบบที่ 2 เป็นแผนภูมิสีมาให้เด็กดูและให้เด็กบอกว่ามีสีใดบ้าง หากเด็กไม่สามารถบอกภาพใบหน้าหรือบอกสีได้ ผู้วิจัยจะตัดเด็กคนนั้นออกจากการศึกษา จากนั้นผู้วิจัยคว้าแบบสอบถามลง และเริ่มเล่นนิทานให้เด็กฟังพร้อมภาพประกอบทีละเรื่อง เมื่อเล่นนิทานช่วงที่ 1 จบ ผู้วิจัยถามคำถาม 2 ข้อ โดยถามทีละข้อ และเปิดแบบสอบถามเฉพาะที่ใช้ตอบคำถามนั้นให้เด็กดู เมื่อเด็กตอบคำถามแล้วผู้วิจัยบันทึกลงในใบตรวจรายการคำตอบ และผู้วิจัยจะเริ่มเล่นนิทานเรื่องต่อไป จนครบ 3 เรื่อง ผู้วิจัยจึงถามคำถามข้อที่ 3 และบันทึกข้อมูลลงในใบตรวจคำตอบ
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลการเลือกสีในแต่ละอารมณ์ที่บันทึกไว้มาแปลผล โดยจัดสีเข้ากลุ่มสีสองกลุ่มคือ กลุ่มสีสว่างและกลุ่มสีมืด แล้วแจกแจงความถี่ คำนวณเป็นเปอร์เซ็นต์ และนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวแปรในการวิจัย ตัวแปรต้น ได้แก่ อารมณ์ อายุ สถานะทางเพศ และความชอบกลุ่มสี ตัวแปรตาม ได้แก่ การเลือกกลุ่มสี

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการเลือกสีและกลุ่มสีในอารมณ์ต่างๆมา แจกแจงความถี่ และคำนวณเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) จำแนกตามเพศ จำแนกตามอายุ และจำแนกตามความชอบกลุ่มสี

2. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการเลือกกลุ่มสีในอารมณ์ต่างๆมา วิเคราะห์หาการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสี ด้วย Chi - Square และหากพบว่าการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการทดสอบต่อไป คือ

2.1 ทดสอบโดยการจับคู่และเปรียบเทียบ (Paired comparison) การเชื่อมโยงของอารมณ์แต่ละอารมณ์กับกลุ่มสี

2.2 ในแต่ละอารมณ์ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์หืออิทธิพลของตัวแปรต่างๆ คือ อายุ สถานะทางเพศ และความชอบกลุ่มสีต่อการเลือกกลุ่มสี

ผลการวิจัย

1. เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 4 ปี และ 5 ปีสามารถเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสีได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2. เด็กก่อนวัยเรียนเชื่อมโยงอารมณ์ทางลบ คือ อารมณ์โกรธ และอารมณ์เศร้า กับกลุ่มสีมืด และเชื่อมโยงอารมณ์ทางบวก คือ อารมณ์สุข กับกลุ่มสีสว่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

3. ความชอบกลุ่มสีมีอิทธิพลต่อการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์สุขกับกลุ่มสีสว่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.001 แต่ไม่มีอิทธิพลต่อการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์โกรธและอารมณ์เศร้ากับกลุ่มสีมืด และความแตกต่างของอายุกับสถานะทางเพศไม่มีอิทธิพลต่อการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสี

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ควรจะมี ความแตกต่างกันในด้านของประสบการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม และควรมีการเปรียบเทียบในแต่ละวัย เพื่อศึกษาว่ามโนทัศน์ของการเชื่อมโยงอารมณ์กับกลุ่มได้ในแต่ละวัยมีรูปแบบการเชื่อมโยงแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร